

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
DEPARTMENT OF TOURISM MANAGEMENT

*εἶμι ἐπόψιος τί μεγακυδῆς ἐν ὀδοιπορίᾳ αἰδῶν εἰς ἀστρόθετον ὄδε οδὸν ἄσμα
μελιρρυτόφθογγον γέγηθας ἀεῖδω ὀδοιδόκου μὴ φέβομαι εἴως κε κιχέω κόσμου
τέλοσδε*

Πηγαίνω περιφανής, πασίγνωστος και πολύφερνος, τραγουδώντας. Σε δρόμο
χαραγμένο απ' τα αστέρια των ουρανών πορεύομαι. Τραγούδι γλυκόηλο και
καλοστοιχισμένο, χαίρομαι να τραγουδώ και δε φοβάμαι το καρτέρι του κακού.
Μέχρι να φτάσω στο τέλος του κόσμου, θα πηγαίνω.

Martin McDarren
Physicist, writer, and filmmaker.

Τίτλος: **οδίτς**

Ποίηση: **Διονύσης Καρατζάς**

Επιμέλεια έκδοσης: **Μαρία Αργυροπούλου**

Εξώφυλλο: **Άννα Καρατζά**

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2022

ISBN: 978-618-5496-04-3

Έκδοση: Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρών

Μ. Αλεξάνδρου, 263 34, Πάτρα, Τηλ.: 2610 962 875

e-mail: tourismsecretary@upatras.gr <http://www.tourism.upatras.gr>

© Copyright: Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρών, 2022

Εκτύπωση- βιβλιοδεσία: Ταχύτυπο

e-mail: info@tachytypo.gr

Απαγορεύεται σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993 και το Διεθνές Δίκαιο που ισχύει στην Ελλάδα, η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, η διασκευή του βιβλίου αυτού με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

αντί προλόγου...

Από τα δωμάτια που την εικόνα τους αναπολούσα πιο συχνά στις άγρυπνες νύχτες μου, κανένα δεν έμοιαζε λιγότερο με τα δωμάτια του Κομπραί, τα οποία πασπάλιζε μια σπυρωτή, γεμάτη γύρη, γευστική και ευλαβική ατμόσφαιρα, όσο το δωμάτιο του Γκραντ - Οτέλ της Παραλίας, στο Μπαλμπάκ, που οι θαμμένοι με ριπολίνη τοίχοι του κρατούσαν, σαν τα γυαλιστερά τοιχώματα μιας πισίνας όπου κυανίζει το νερό, έναν καθαρό, γαλάζιο και αρμυρό αέρα. ... (Μαρσέλ Προύστ, Αναζητώντας το χαμένο χρόνο - Ονόματα τόπων: το όνομα)

Από τον Ομηρικό οδίτη, τον πεζολόγη στον Homo Viator του Gabriel Marcel και την ταινία Homo Viator για τον αργεντινό συγγραφέα Haroldo Conti, το ταξίδι μεσοθαβεί ανάμεσα στο βλέμμα και τη συνάντηση με το «άλλο» και μας τοποθετεί κάπου. Η έκπληξη, η επιθυμία, το χτίσιμο μιας γέφυρας δημιουργεί νέους κόσμους. Γινόμαστε περιπατητές στον χώρο και τον χρόνο, προσκυντές τόπων της φύσης και του πνεύματος, ταξιδιώτες του ανεξερεύνητου. Ακολουθούμε ένα αγκυροβόλο ταξίδι μέσα στον εαυτό μας και δημιουργούμε ο καθένας μια ιδιαίτερη τέχνη που πάντα στοχεύει σε όλους εκείνους που μας περιβάλλουν.

Ανατρέχοντας στις εικόνες και τις ποιητικές λέξεις αυτής της προσπάθειας, έρχεται στον νου η φράση του Σιμωνίδη: *Την μεν ζωγραφίαν ποίησιν σιωπώσαν, την δε ποίησιν ζωγραφίαν λαλούσαν .*

Καθηγητής, **Χρήστος Ι. Μπούρας**
Πρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών

Ο *οδίτης* είναι η δεύτερη δράση του Τμήματος στα ανάρια του Πολιτιστικού Τουρισμού. Σε αυτή τη δράση προσεγγίζεται το ταξίδι της καρδιάς και του νου σε αλληργινούς τόπους, όπου η πραγματικότητα και το όνειρο συνυπάρχουν ισότιμα και αδιαχώρητα, με εικαστικές αναπαραστάσεις και με τον λόγο της ποίησης, μετατρέποντάς το σε ένα δημιουργικό συνεχές χωρίς τα εμπόδια των γεωγραφικών αποστάσεων και της διαφοράς ώρας.

Η παρούσα έκδοση αποτελεί ένα στατικό αποτύπωμα αυτής της δράσης με δυναμική όμως πολιτιστική αναφορά και η μόνιμη έκθεση που είναι ο επόμενος στόχος θα αποτελέσει μια πολιτιστική πυξίδα για τους φοιτητές και τους επισκέπτες σε εκπαιδευτικά ταξίδια στον ηγοτεχνικό τουρισμό, στον τουρισμό τέχνης και στον αειφορικό τουρισμό.

«Ένα ταξίδι είναι πάντα και μια αποστολή διάσωσης, η συλλογή στοιχείων για κάτι που βρίσκεται σε πορεία εξάλειψης και σε λίγο θα χαθεί, το ύστατο αγκυροβόλημα σε ένα νησί που τα νερά το καταπίνουν» (*Κηλάουντιο Μάγκρις, Δούναβης, εκδόσεις Πόλις*).

«Οι μεγαλύτεροι εξερευνητές, οι περιπετειωδέστεροι Ροβινσώνες Κρούσοι υπήρξαν τα παιδιά, τα παιδιά που δεν κουνήθηκαν από την αυλή του σπιτιού τους. Είναι ζήτημα φαντασίας. Δεν μπορούμε, βέβαια, να ξαναβρούμε τη μαγική αυτή ράβδο της παιδικής φαντασίας και αυταπάτης, μπορούμε όμως να εξασκήσουμε τη φαντασία μας, ώστε το ταξίδι να κυμαίνεται στην ψυχή μας μεταξύ ρεμβασμού και πραγματικότητας» (*Κώστας Ουράνης, Ακίνητα ταξίδια*).

Καθηγητής, **Αλκιβιάδης Παναγόπουλος**
Πρόεδρος Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού
Πανεπιστημίου Πατρών

Αν τα φαινόμενα καθορίζονται με ιστορικούς όρους, τότε ο τουρισμός είναι ένα κοινωνικά εξελισσόμενο φαινόμενο που στη μετανεωτερικότητά του κινείται προς εξειδικευμένες μορφές επιστημονικού ενδιαφέροντος. Και εδώ, ο περιηγητής-ταξιδιώτης-τουρίστας μεταπηδά από τη γνώση της ετερότητας σε εκείνα τα εξειδικευμένα πεδία που αφορούν μορφές τουρισμού, όπως ο πολιτιστικός, ο λογοτεχνικός, ο τουρισμός τέχνης. Στις προηγούμενες μορφές τουρισμού, αλλιώς και σε όλες τις άλλες, η εικόνα διαμεσολαβεί και ανακαλεί συγκινήσεις, μνήμες αλλιώς κυρίως προκαλεί τις αισθήσεις. Την ίδια στιγμή ο κυρίαρχος ποιητικός λόγος δομεί τον χώρο και διαμορφώνει και αυτός με τη σειρά του εικόνες των προορισμών. Έτσι, στο πλαίσιο του Πολιτιστικού Τουρισμού, το Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού -με τη καθοριστική συμβολή του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών καθηγητή Χρήστου Μπούρα- υλοποιεί τη δράση **οδίτης**.

Αρχικός στόχος υπήρξε η εμπλοκή των φοιτητών σε μια δράση, που από τη μια εμπειρείχε την έννοια της ανακύκλωσης -και κατά συνέπεια μια αρχικής αναφοράς στην αειφορία και τη συμβολή του τουρισμού σε αυτή- και από την άλλη τους φέρνει σε επαφή με δημιουργούς πολιτιστικών αναπαραστάσεων αλλιώς και με τις ίδιες τις πολιτιστικές αναπαραστάσεις. Σε επόμενο επίπεδο αυτή δράση στοχεύει να αποτελέσει ένα πολιτιστικό σημείο αναφοράς, μια μόνιμη έκθεση που θα ταξιδεύει -μέσω ενός μουσειοπαιδαγωγικού επικοινωνιακού πλαισίου- τους φοιτητές αλλιώς και τους επισκέπτες σε εικαστικές όψεις του ταξιδιού και θα διαμορφώνει προσωπικές εκθεσιακές εμπειρίες. Οι τελευταίες μπορεί να αποτελέσουν κίνητρα για αναζήτηση όψεων-προορισμών πολιτιστικού τουρισμού. Οι δύο όψεις της δράσης, η μόνιμη έκθεση που θα συνεχίσει να εμπλουτίζεται και η παρούσα έκδοση, οδηγούν μέσω της αλληλεξάρτησης πραγματικότητας και φαντασίας σε νέες διαδρομές.

Οι παλαιοί μαυροπίνακες που αποκαθηλώθηκαν από τις αίθουσες διδασκαλίας αποτέλεσαν τον καμβά για την αποτύπωση της έννοιας του ταξιδιού μέσα από τον προσωπικό εικαστικό τρόπο του κάθε καλλιτέχνη. Παράλληλα η βάση των ξύλινων εδράνων αποτέλεσε επιφάνεια για την εγχάραξη άλλων εικόνων ταξιδιού, όπως αυτή του εξωφύλλου. Την ίδια στιγμή η θεματική αποτέλεσε πρόκληση και για εκείνους τους δημιουργούς που δουλεύουν με τον πηλό. Εδώ το ταξίδι πήρε μια άλλη μορφή, στην οποία ενυπάρχει το γήινο στοιχείο. Και επειδή, τέλος, ο λόγος της ζωγραφικής είναι η εικόνα και στον λόγο της ποίησης εμπιέχεται η εικόνα, ο δημιουργικός αυτός κύκλος έκλεισε με τα ποιήματα του Διονύση Καρατζά. Όλοι συμμετέχουν αφιλοκερδώς στη δράση, γίνονται **οδίται** (ταξιδιώτες) στον δικό τους εσωτερικό κι εξωτερικό κόσμο και με τη σειρά τους ωθούν σε ένα ταξίδι ατέρμονης αναζήτησης αποδίδοντας νόημα και σημασία στα πράγματα. Ευχαριστούμε.

Μαρία Αργυροπούλου
ΕΔΙΠ Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού
Πανεπιστημίου Πατρών

Ταξίδι, από τη συνήθεια στην έκπληξη

Η ζωή δεν μπορεί παρά να είναι ταξίδιον, είτε ως τάξη-οργάνωση προς επιβίωση, είτε ως ταξίδι-μετάβαση στη γνώση και την ελευθερία. Όποιος ζει, ονειρεύεται. Ήδη ταξιδεύει. Γιατί αγάπαι να είναι και να θέλει. Ανοίγει τους χάρτες της καρδιάς και του μυαλού και χαράζει πορεία.

Προορισμός: ο άνθρωπος και οι τόποι, η περιπέτεια στο σώμα και την ιστορία.

Χρόνος: η αγάπης διαρκής, η μνήμη και η προοπτική παραμυθίας.

Μέσα μεταφοράς: δύο μάτια πυξίδα της μουσικής χαράς από τα χρώματα της φαντασίας, τα ηλεκτικά τοπία των ποιημάτων, η σιωπή με το βάθος της σκέψης και το πλάτος της αίσθησης, το τραγούδι με τον στίχο και τη μουσική του να θυμίζει αφετηρίες και σταθμούς.

Προσδοκία: η μετατόπιση από τη συνήθεια στην έκπληξη, την οποία δημιουργούν το φως και η σκιά ενός κόσμου άχρονου και άτοπου.

Αν ο ημερολογιακός χρόνος διαιρείται σε παρελθόν, παρόν και μέλλον, ο εσωτερικός χρόνος της καρδιάς, που βιώνουμε για να πλουτίζουμε το πάθος μας για ζωή, πολλαπλασιάζεται σε χρώματα χαράς ή πόνου, ανάλογα με τις αγάπες και τις πηηγές μας.

Το ταξίδι, εντέλει, γίνεται η άλληλη γλώσσα, που δεν πειθαρχεί εξάπαντος σε προγράμματα, και γι' αυτό μπορεί να ανατρέπει προθέσεις χωρίς να καταργεί διαθέσεις και μπορεί να φωταγωγει επετείους πόνου, ηδονής και αξόδευτου λογισμού.

Διονύσιος Καρατζάς

Τρωκτικά παιχνίδια

Είχε εξοικειωθεί, σχεδόν έπαιζε, με τα τρωκτικά της ψυχής της. Καθόταν σε μια γωνιά της αγωνίας της και τα καλούσε με τα μικρά τους ονόματα: αν, μήπως, γιατί, πότε, πού, εφόσον, μα, ίσως. Εκείνα γυρόφερναν μέσα της και κάποτε ανέβαιναν ως τον λαιμό.

“Δεν πιάνονται φίλοι -μονολογούσε θυμωμένη-, γίνονται θηρία εκεί που δεν το περιμένεις”
 Την άλλη μέρα όμως πάλι παιχνίδια με τις μνήμες, με παραμύθια και με αλληλαγές ρόλων και χρόνων. Ένα βράδυ, που είχε άπλητο φως αλήθειας, τα τρωκτικά ροκάνισαν όλο το ψέμα της ζωής της. Έμειναν μόνο κάτι σκιές στερεές από πείσμα, που μέσα στο καταχέιμωνο ανθίζουν ακόμη απορίες.

(*Ακοιμήτων*, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

Αμφίθυρο, Χρυσούλα Αγάθου

Όταν οι άγγελοι γιορτάζουν

Όταν οι άγγελοι γιορτάζουν,
φορούν τη νύχτα την καλή τους
-με τα κόκκινα φεγγάρια -,
παίρνουν κι ένα μαντίλι ουρανό
και βγαίνουν σε χορούς
κάνοντας αγάπες στους ανέμους.
Τότε είναι που πιάνουν τα μάγια
και ανεμοδέρνουνε τα όνειρα.
Κάποτε μάλιστα ξεσπούν και εμφύλιοι σωμάτων.
Κατάλαβες τώρα γιατί κρατάω πάντα
ένα σκοτάδι παραμύθι στην καρδιά μου:
πού ξέρεις , μπορεί να βρεθώ σέ αγάπη,
να μην έχω έναν πόνο να προσφέρω;
Έτσι άληθωστε αγιάζουν οι έρωτες
και τιμώνται ως μάρτυρες κατασπαράξεων.

(Πότε μίλα πότε φίλα, εκδ. Μεταίχιμο, Αθήνα, 2002)

Ταξίδι, Μάντω Ανδριοπούλου

Απέναντι πατρίδα

Ένας ένας έπεφταν στη σιωπή. Άλλος με παράπονο κι άλλος με τραγούδι. Άλλος από πίκρα κι από μνήμη κι άλλος από λόγο και αιτία. Όλοι σε πατρίδα άδικη κι αδικημένη. Βάθυνε η σιωπή, καθάρισαν και οι σκιές. Όσοι φοβήθηκαν, άνοιξαν τη μια νύχτα μετά την άλλη και σ' όνειρο δεν βγήκαν. Όσοι έληυσαν το αίμα τους, ήλεγξαν τα νερά και βρήκαν νησιά.

Τρυφερά που αγριεύουν τα μάτια όταν συναντιούνται
δακρυσμένα...

(Ακοιμήτων, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

Αφιλόξενες διαδρομές, Μιχαήλ Αντωνέλλης

Φύγαμε

Σε κάθε εκδρομή μας σε ρωτούσα:
πόσο όνειρο έχουμε ακόμη,
προλαβαίνουμε να βγούμε στην καρδιά;
Αγάπα εσύ, μου απαντούσες,
και όπου πάμε εκεί επιστρέφουμε.
Γιατί δίχως πόνο θα χαθούμε
και χωρίς χαρά θα ξεχαστούμε.

(Ταξίδια εσωτερικού, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009)

Πρόσω ολοταχώς, Μιχάλης Βασιλόπουλος

Εφήμερος εκ γενετής

Μ' έναν αύγουστο πόνο γνώρισα τη σιωπή,
που μ' έμαθε να μιλάω σ' αξημέρωτα,
ν' ακούω τα αμίλητα
και να μη βλέπω τα ανήκουστα.
Γενέθλιος τόπος μου η μνήμη
και χρόνος μου η στιγμή.
Εκεί και πάντοτε μετρίεμαι εφήμερος εκ γενετής.

(Πρόβα εαυτού, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2019)

Paysages ephemeres, Bressoud Politis Ganaelle

Για το καλό του πόνου

Στον τόπο μου
τα δέντρα τα κλαδεύουν μέχρι να πονέσουν.
Έτσι, λένε,
αγαπούν πιο πολύ τις ρίζες τους
και φτάνουν σε βαθύτερο ουρανό.
Και τα πουλιά,
που ζουν από αλήθεια,
φωλιάζουν στα αγκάθια.
Ξέρουν πως δίχως πόνο δεν βρίσκουν την αγάπη.
Και περιμένουν.

(Πρόβα εαυτού, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2019)

Ταξιδεύοντας, Σπυριδούλα Ζαβιτσάνου

οσίτης

Φωτογραφία

Ακίνητη μείνε με χαμόγελο ημέρας
κοιτώντας ευθεία στην καρδιά μου.
Εγώ θα έχω τον νου μου στο όνειρο
μην πάρει φως και γίνει χρόνος
και χαθείς.

(Ταξίδια εσωτερικού, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009)

Οδίτης, Μαρία Κανελληπούλου

Αρχή είναι...

Αρχή είναι να ξυπνάς με τα πουλιά.

Αρχή είναι ν' ανοίγεις τους κήπους τ' ουρανού την ώρα των ονείρων και την ώρα του αίματος.

Αρχή είναι να κοιτάς στα μάτια τον άνθρωπο που σε ρωτάει.

Αρχή είναι να αγαπάς τον άνθρωπο που φεύγει.

Αρχή είναι να θυμάσαι ό,τι πεθαίνει από ανθρώπινο χέρι και να μην ξεχνάς το χαμένο βλέμμα των παιδιών.

Αρχή είναι να μετράς τον τόπο σαν πατρίδα και τον χρόνο σαν αλήθεια.

Αρχή είναι η πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου ή η τελευταία ημέρα του Δεκεμβρίου. Αηλιώς, η κάθε σιωπή, δηλαδή η μνήμη του σώματος και η ανάμνηση της ψυχής.

Αρχή είναι η Άνοιξη, ο Έρωτας, ο Πόνος και ό,τι μισό του παντός.

Αρχή είναι το τραγούδι, η ποίηση, η προσευχή και ό,τι σχεδιάζεται επί χάους.

Αρχή είναι το δώρο, η χειραψία, το δάκρυ, το χαμόγελο και ό,τι τελειώνει σε φιλί.

(Απ' το μισό παράθυρο, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2006)

Ταξίδι σε νέο κόσμο, Αντώνης Καραθανάσης

Σχολική ώρα

Συνάδελφος θάλασσα διδάσκει έρωτα.
Στο διπλανό όνειρο αναλύω τη νύχτα.
Όλες οι αισθήσεις παρούσες,
απόντα μόνο τα πουλιά.

(Ανθοφορία της νύχτας, εκδ. Δελφίνι, Αθήνα, 1997)

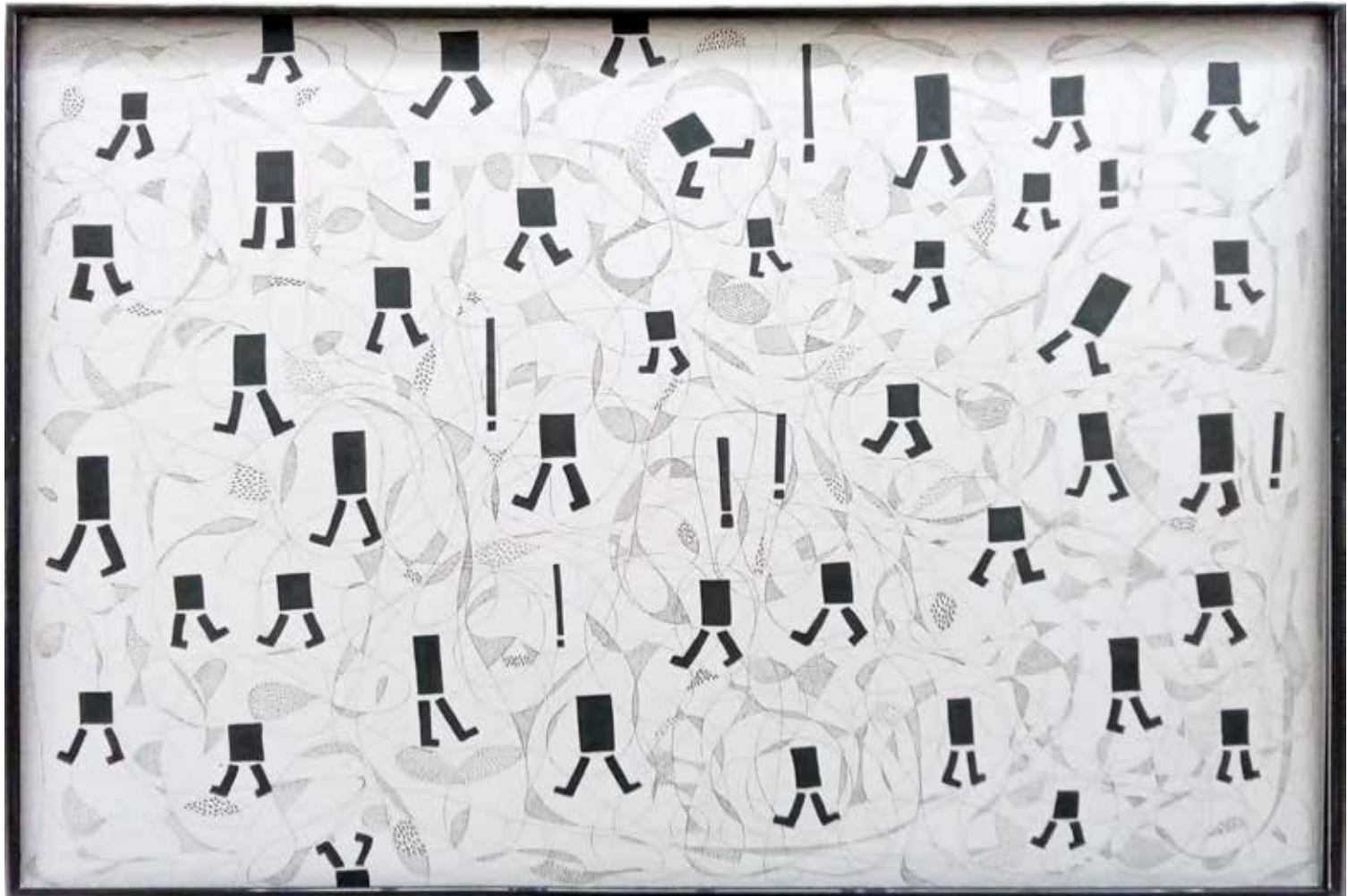

Χωρίς τίτλο, Άννα Καρατζά

Άτιτλο

Ό,τι περνάει, ό,τι ξεχνιέται ή φεύγει,
ποτέ δεν χάνεται αν έχει αγαπηθεί.

(*Ακοιμήτων*, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

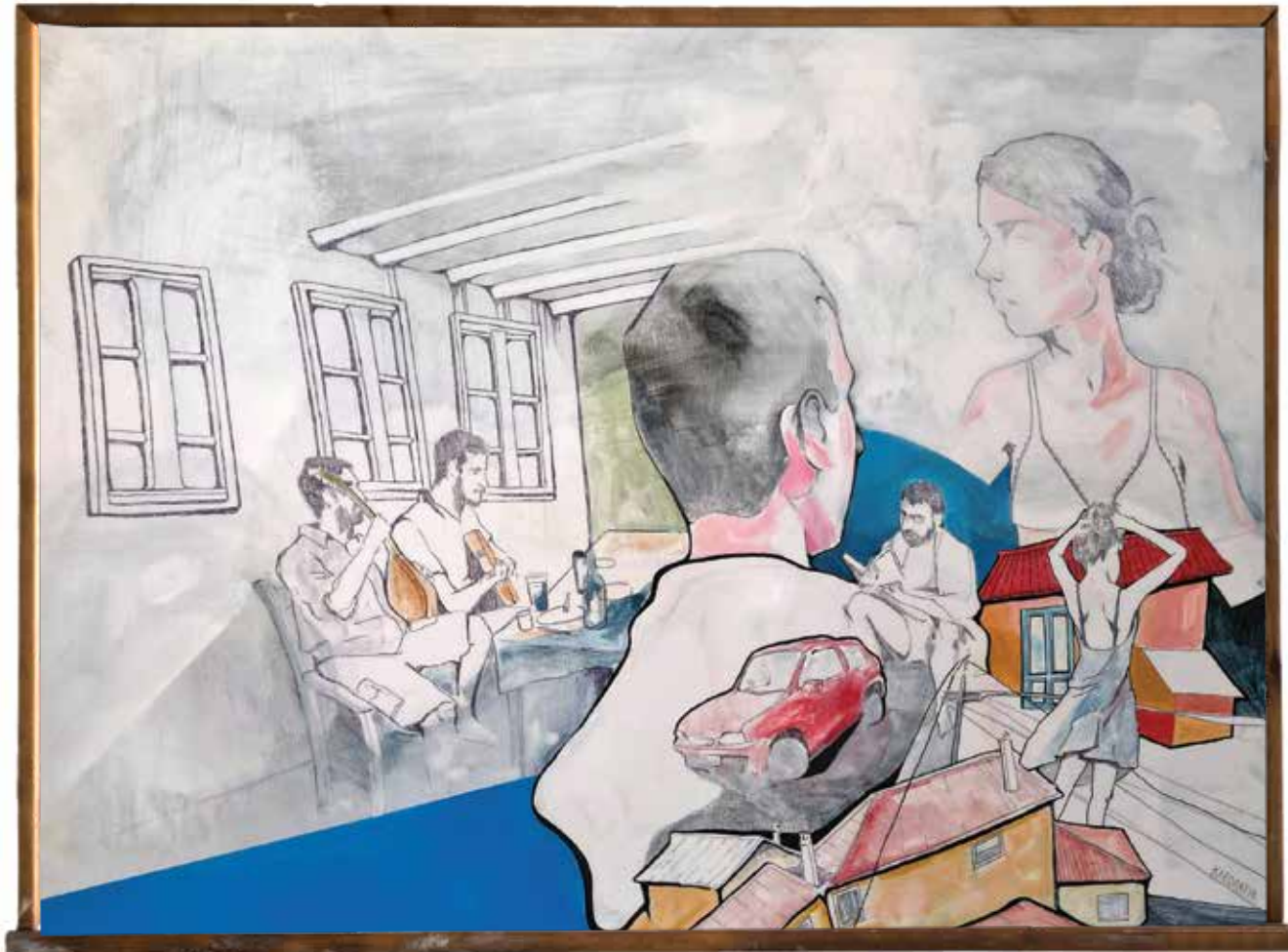

οδίτης, Τότα Κοντόγεωργα

Οι λέξεις

Τις λέξεις, όταν παλιώνουν,
να τις ρίχνετε στα ποιήματα.
Μέσα σ' αυτά θα ξαναβρούν την αλήθεια
και τη λάμψη τους.
Αν όμως σας πέφτει μακριά η ποίηση,
να τις κρατάτε σε βαθιά σιωπή
και σε υγρασία σώματος.
Να προσέχετε να βρίσκονται διαρκώς
κοντά σε παιδιά, σε φωτιά και σε έρωτα.
Προπάντων να τις συντηρείτε σε κατάσταση γραφής.

(Ταξίδια εσωτερικού, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009)

οδίται, Κλεοπάτρα Κουλιουμπή

Εκτός

Με το ένα χέρι έκοβε νερά
 με τ' άλλο χέρι του έσερνε πατρίδα.
 Το είδα πώς καιγόταν πάνω του το κύμα
 και πώς πνιγόταν μέσα του το αίμα.
 Από την ανατολή μέχρι τη δύση
 προσευχόταν με κραυγές πουλιών σε φηλογισμένο ουρανό.
 Κι από την ανάσα του ήλυγιζαν οι άνεμοι
 και χάνονταν στεριά κι ελπίδα.
 Κι όσο ερχόταν, έφευγε.
 Το πρωί τον βρήκαν ανάμεσα στα φύκια
 ανοιχτό κοχύλι άγνωστης ζωής.
 Στον πόνο το γιατί
 πάντα ξέρει κι ασ ρωτάει.

(Πρόβα εαυτού, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2019)

οδίται, Κλεοπάτρα Κουλουμπή

Κριός καιρός

Έλα να σου πω, του λέει. Εμένα που με βλέπεις, έρχομαι από τη λήθη. Από τον καιρό του πλήθους κρατάω. Μάθαμε να περνάμε στα σκοτάδια εμείς και να κόβουμε τα νερά και να μπαίνουμε στη φωτιά. Όχι ότι δεν πέσαμε σε γκρεμούς ή ότι δεν αλλιάξαμε ποτάμια. Αλλά, να, του λέει, εμείς πιστεύαμε στο φως κι όπου μας έβγαζε. Σε περηφάνια και σε όνειρα, είτε στις νίκες είτε στις ήττες. Τώρα, εμένα που με βλέπεις, με βάλανε στην άκρη. Εισήλθαμε, λένε, στην εποχή του Κριού. Εγώ τον κριό τον έλεγα κριάρι, που ανοίγει δρόμο. Τον άκουσα και στους πολέμους, που τον έλεγαν πολιορκητικό κριό καιγκρέμιζε εύκολα τις πόλεις. Κάτι τέτοιους μας φέρανε τώρα, ασημένιους, που μας στριμώνουν σε τούνελ, να φοβόμαστε, λέει, για να ελπίζουμε. Αυτοί οι κριοί κλείνουν τη μνήμη. Μηδενίζουν το μέλλον. Μοιράζουν άνοστα χρώματα. Ζητάνεθυσίες από μας. Και ούριος άνεμος δεν φυσάει πουθενά. Έλινα σου πω, του λέει. Εμένα που με βλέπεις, έζησα με τους μύθους μου. Τώρα πεθαίνω με τα παραμύθια τους. Εσύ, κοίτα να προσέχεις...

(Ακοιμήτων, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

Τα πάντα ρει και ουδέν μένει, Κατερίνα Κουνάβη

Υποθέσεις θαύματος

Καθένας είχε κάτι να πει: πως ακουγόταν πόνος νερών, πως χυνόταν τραγούδι σε ώρα απελπισίας, πως φωτιά έκαιγε σεμυρωδάτο κήπο, πως κάπου γραφόταν σιωπή με μολύβι απόβλημμα, πως έτριζαν χέρια σφιγμένα από πόθο, πως φυσούσε φως κι έγερναν τα σώματα θολά, πως ευωδίαζε βαθιά πληγή, πως φάνηκαν δακρυσμένοι άδικοι και αδικημένοι, πως δέντρο εκελάηδησε και πέτρα έβγαλε ανθό. Υποθέσεις θαύματος χωρίς την πίστη. Κανείς δεν πρόσεξε πως με φιλιούσες κι έλιωνα σ' ανάστασης γιορτή.

(*Ακοιμήτων*, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

Τα πάντα ρει και ουδέν μένει, Κατερίνα Κουβάβη

οσίτης

Ο πρίγκιπας

Ανατρέφω τα ποτάμια μου. Απ' αυτά ζω, έλεγε. Τους έδινε και ονόματα ανάλογα τις εποχές του: Νταής, Παρδαλός, Αιμοβόρος, Λεύτερος, Εφιάλτης, Κυνηγός, Χαροκόπος, Φωστήρας, Νταηγκάς, Αμανές, Φωτερός, Εμφύλιος, Ανοχύρωτος, Λυριτζής, Πολύδωρας, Ευτύχης. Τις νύχτες μιλούσε μαζί τους τρυφερά: Σας ταΐζω όνειρα, με θρέφετε αλήθειες, φλεβίτσες της καρδιάς μου. Όταν χάθηκε στα νερά τους εσπερινός, έφυγε ο πρίγκιπας, είπαν.

(Ακοιμήτων, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

Βαλίτσες, Σπύρος Μεθενίτης

Αυτόπτης μάρτυρας

Δεν είδε κανέναν να καληπάζει στη φωτιά,
ούτε άκουσε ποτέ να σπάζουν τα γυαλιά της νύχτας.
Δεν ξέρει, άληθωστε, πώς στήνουν ενέδρα στις λαχτάρες.
Θέλει, όμως, να μαρτυρήσει υπεύθυνα
ότι συνέβη πράγματι η Άνοιξη.
Του αρκεί το φρέσκο χρώμα ουρανού
που ευωδίασε στο βλέμμα της σαν τότε.

(Χωρίς εδώ, εκδ. Το Δόντι, Πάτρα, 2011)

Το ταξίδι των ζώων στη χώρα των χρωμάτων, Ηλίας Μεσίσκηλης

Τα παραμύθια του νερού

Γιατί τα δέντρα και τ' αγόρια ομορφαίνουν στα νερά,
γι' αυτό μαθαίνω θάλασσα και συ ανθίζεις.

(Χρώματα φωνήεντα, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα, 1987)

Το ταξίδι των ζώων στη χώρα των χρωμάτων, Ηλίας Μεσίσκλις

Τα μάτια σου

Τα μάτια σου
μια πουλιά μια παιδιά.
Γύρευε από τι ταξίδια
κρατάνε ουρανό.

(Πότε μίλα πότε φίλα, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2002)

Νόστος, Δώρα Μόρφη

Τ' ακούς;

Μάζεψε όλη την πίκρα του
και στάθηκε στη θάλασσα.
Άκουσέ με, τρεπλοκόριτσο, εμένα με ήένε Οδυσσέα,
τ' ακούς;
Ύστερα γύρισε προς το βουνό κι έκλαψε.

(Απ' το νερό κι από την πέτρα, εκδ. Όστρακα, Πάτρα, 1975)

Με την νιοή του φεγγαριού, Πέτρος Μπερής

Πρώτη ανάγνωση

Από ήτα σε ήττα έγινα φωνήεν μακρό και δασύ, κατά τη γραμματική της αγάπης, καμάρα στα μικρά και γέφυρα στα κεφαλαία. Έτσι περνάω στα βαθιά και γέρνω στα χαμένα. Με ήτα αρχίζω την ημέρα, με ήττα χωράω στη μνήμη. Και όποτε θέλω όνειρα, μεταβάλλομαι σε δίχρονο γιώτα. Στον κάτω χρόνο πλένομαι, στον μέσα χρόνο αληθεύω. Τα άλληλα φωνήεντα τα έχω έτοιμα για κάθε ξαφνικό: α για τη χαρά, ε για κάλεσμα, ο για βλέμμα, ω για τα θαύματα και υ για πάθος και για σιωπή.

(*Ακοιμήτων*, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2015)

Ταξίδι στη γνώση, Αναστασία Ντόντη

Όσο μεγαλώνω

Όσο μεγαλώνω, τόσο ονειρεύομαι. Επιστρέφω στα βλήματα και τις αφές, που αποκαλύπτουν τις ρωγμές των πραγμάτων. Μέσα τους ο χρόνος θυμίζει και σχεδιάζει.

Δεν με γοητεύει πια ο χρόνος ως ιστορία. Στη ζωή, συχνά, αποδεικνύονται μικρά και κίβδηλα τα μεγάλα των «Μεγάλων». Ματώνουν τότε οι ελπίδες και μταιώνονται οι διάρκειες.

Με συγκινεί ο χρόνος της στιγμής, που δωρίζει στους πιστούς των θαυμάτων εικόνες με υψηλή ανάλυση αλήθειας και με μεγάλη ευκρίνεια εσωτερικότητας. Με τέτοια καθαρότητα ευαισθησίας τα μικρά αποκτούν βάθος και ύψος κι άηλιτε ανοίγουν τους πόρους και ελευθερώνουν κι άηλιτε λύνουν τις σιωπές και παρηγορούν.

(Χωρίς εδώ, εκδ. Το δόντι, Πάτρα, 2011)

Ταξίδι, Μαριλένα Ραφανλίδου

Προσευχή

Κύριε,
πλήθυνε τα γράμματα
για να γράφω περισσότερο
και πιο πολύ να ζω.
Γιατί βλέπω να τα όρισε όπως τα χρόνια,
λιγοστεύουν όσο τα μετρώ.
Φοβάμαι, Κύριε,
μην τελειώσω σαν λέξη αδοκίμαστη
ή σαν φράση απ' αφίλητο στόμα.

(Απ' το μισό παράθυρο, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2006)

Ταξίδι, Χαρά Σαΐτη

Νύχτα άνευ όρων

Έπιασα τη νύχτα από ψηλά
και κατέβαινα το σκοτάδι αμέριμνος.
Πρόσεξε, μου είπες,
η νύχτα μοιάζει με παιχνίδι κι εκδρομή.
Εσύ όμως νά'σαι πάντα έτοιμος
γι' αγάπη και για πόνο.
Πάρε λοιπόν, απ' την αρχή τη νύχτα
με πάθος και μ' αλήθεια
κι όπου σε βγάλει, σε πατρίδα ή σε ξενιτιά.

Κι εγώ σε ακολούθησα.

(Χωρίς εδώ, εκδ. Το Δόντι, Πάτρα, 2011)

Βραχύς αιώνας, Βίκυ Στάμου

Άγγελος μόνος

Αφότου έμεινε μόνος,
άνοιγε την καρδιά του στους ανέμους.
Ζητούσε φτερά να πέσει σ' αγκαλιά.
Αφότου έμεινε μόνος,
λογάριαζε ταξίδια και ναυάγια.
Ήταν άγγελος που σώθηκε από έρωτα
κι έψαχνε τρόπο να μείνει άνθρωπος.

(Πρόβα εαυτού, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2019)

Πέρασμα, Ρούλα Σωτηροπούλου

Υστερόγραφο

Από τα φυτά,
που άφησες να φροντίζω όσο λείπεις,
το ένα έβγαλε σύννεφα, το άλλο περιστέρια.
Έλα εσύ
κι εγώ σου φυλάω σπόρους βροχής
και στοργικούς ανέμους.

Χαίρε, προσμένοντας κι οι δυο.

(Πρόβα εαυτού, εκδ. Μετρονόμος, Αθήνα, 2019)

Ταξίδι στον κήπο με τις αυταπάτες, Παναγιώτης Φερεντίνο

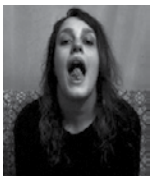
Στη μυστική σύναξη του Μαΐου

Ήμουν κι εγώ στη μυστική σύναξη του Μαΐου
 μαζί με τους εθελοντές του αίματος,
 τους σχεδιαστές της φωτιάς
 και τους ομολογητές των παθών.
 Στη μέση, ένα κοριτσάκι χαράς
 μοίραζε τα επιτάφια αρώματα,
 κατά τη συνήθεια της Άνοιξης.
 Εμένα μου έτυχε ένα κίτρινο οινόφρεσκο ταξίδι.
 Παρά τα τίμια δώρα σε χάρτες και χαρτί,
 παραμένω μόνιμος φροντιστής των ανέμων.

(Χωρίς εδώ, εκδ. Το δόντι, Πάτρα, 2011)

Η προσμονή του ταξιδευτή, Σταύρος Φύσκιλης

ΑΓΑΘΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1995. Σπούδασε Χαρακτική στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. από το 2013 έως και το 2018 και στο Eugeniuz Geppert Academy of Fine Arts, Faculty of Graphics and Media Art στο Βρότσαβ της Πολωνίας, το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017. Το 2022 ολοκλήρωσε το διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμοσμένη Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη» του τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Έχει στο ενεργητικό της 3 ατομικές εκθέσεις και 18 ομαδικές εκθέσεις.

ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΝΤΩ

Γεννήθηκε στην Πάτρα και έκανε σπουδές στη Σχολή Νηπιαγωγών στην Αθήνα και στη συνέχεια αποφοίτησε από το Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Πατρών. Δούλεψε σε Νηπιαγωγεία και για δεκατρία χρόνια δίδαξε σε Ειδικά Σχολεία της Πάτρας. Δάσκαλός της στη ζωγραφική υπήρξε ο Νίκος Νικολάου και έχει παρακολουθήσει μαθήματα κεραμικής στην Τότα Κοντόγεωργα και κοσμημάτων στον Αριστείδη Κορμπάκη και τον Ηλία Βικάτο. Έργα της έχουν εκτεθεί σε συλλογικές εκθέσεις και βρίσκονται σε ιδιωτικές συλλογές.

ΑΝΤΩΝΕΛΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1956. Σπούδασε Αρχές Εφαρμοσμένων Τεχνών και Συντήρηση Έργων Τέχνης στη σχολή Δοξιάδη, στην Αθήνα. Στη συνέχεια Ζωγραφική στην Ιταλία, στην Ακαδημία Καλών Τεχνών της Φλωρεντίας, στο εργαστήριο του καθηγητή Fernando Farrulli. Συνέχισε με σπουδές Μουσειολογίας και Ανάλυσης και Κριτικής της Τέχνης στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Τέχνης (UIA) της Φλωρεντίας. Έχει συμμετάσχει σε δώδεκα (12) ομαδικές εικαστικές εκθέσεις. Έλαβε τιμητική διάκριση στην πρώτη του συμμετοχή σε έκθεση στην αίθουσα Cenacolo στην Φλωρεντία το 1982. Εργάστηκε στη Φλωρεντία ως ελεύθερος εικαστικός συνεργάτης σε διαφημιστικές εταιρείες μέχρι το 1991, οπότε και επέστρεψε στην Ελλάδα. Έκτοτε εργάζεται στην Β/θμια εκπ/ση στην Πάτρα, με μια παρένθεση τριετούς υπηρεσίας στην Τριτοβάθμια, στο Παιδαγωγικό τμήμα του Πανεπιστημίου Πάτρας. Παράλληλα, δραστηριοποιείται στον χώρο της εικαστικής δημιουργίας, (Γραφιστική, interior design, εικαστικές παρεμβάσεις, σκηνογραφική επιμέλεια θεατρικών παραστάσεων, σχεδιασμό και εικονογράφηση εξώφυλλων δίσκων, εντύπων και βιβλίων). Έργα του βρίσκονται σε ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ

Γεννήθηκε στη Νέα Σμύρνη. Σπούδασε στη Σχολή Δοξιάδη Σχέδιο – Διακόσμηση – Μακέτα και εργάστηκε για πολλά χρόνια ως διακοσμητής εσωτερικών και εξωτερικών χώρων αλλιά και ως καθηγητής στη σχολή Μποζάρ. Δεκάδες κατοικίες, εμπορικά καταστήματα και εταιρικοί χώροι, σε όλη την Ελλάδα, σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν με το γούστο και την εμπειρία του. Δημιουργίες του έχουν βραβευθεί από τον Δήμο Αθηναίων.

Τα τελευταία 23 χρόνια «απολαμβάνει» τις ελεύθερες ώρες του, κατασκευάζοντας διάφορα έργα με μικροσκοπικά κομμάτια από το ξύλο «μπάλας». Εκκλησίες, μνημεία από όλο τον κόσμο, βιομηχανικοί χώροι, καράβια κάθε εποχής, αλλιά και διάφορα καθημερινά αντικείμενα, αποτελούν την πηγή της έμπνευσής του, κατασκευάζοντας πιστά αντίγραφα τους.

Κύριος στόχος του η μελέτη και η ανάδειξη της αρχιτεκτονικής ιστορίας αυτών των μνημείων και βέβαια η αρχιτεκτονική τύχη τους. Συλλογές έργων του έχουν παρουσιαστεί στη Δημοτική Πινακοθήκη Καλλιθέας, στο Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη, στο Μεσαιωνικό Φεστιβάλ Καστοριάς, στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και στο Διεθνές Φεστιβάλ Λευκωσίας.

Έργα του έχουν ταξιδέψει σε ιδιωτικές συλλογές στις ΗΠΑ, στην Αργεντινή, στο Βατικανό και τελευταία στη μακρινή Δημοκρατία του Palau στον Ειρηνικό.

BRESSOUD POLITIS GANAELLE

Αρχιτέκτων και εικαστικός, γεννημένη και μεγαλωμένη στο Παρίσι, ξεκίνησε σχέδιο και ζωγραφική σαν αυτοδίδακτη στο εικαστικό οικογενειακό της περιβάλλον. Στη συνέχεια εμπλούτισε τις γνώσεις της στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών της σπουδών με δίπλωμα Εφαρμοσμένων τεχνών - Αρχιτεκτονικής εσωτερικών χώρων στην Ecole Boulle des Paris, και πτυχίο Αρχιτεκτονικής, στην Ecole d'Architecture Paris-La-Villette. Από το 2000 ζει στην Πάτρα. Εκτός από τις δραστηριότητες που αφορούν στην αρχιτεκτονική, από το 2007 διδάσκει ζωγραφική - κατασκευές σε παιδιά, στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Ρίου (2007-2012) και του Δήμου Πάτρας από το 2014 μέχρι σήμερα. Μέλος του ΤΕΕ και του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος, έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εκθέσεις, κυρίως στην Ελλάδα.

ZABITZANOY ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Λευκάδα. Είναι πτυχιούχος Πολιτικός Μηχανικός Τ. Ε. και εργάστηκε ως ελεύθερος επαγγελματίας στην πόλη της Πάτρας, όπου και κατοικεί. Η ενασχόλησή της με τη ζωγραφική υπήρξε συνεχής και πρόσφατα αποφοίτησε από το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Είναι μέλος του Εικαστικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Έχει εκθέσει έργα της σε ομαδικές εκθέσεις και project σε αρκετές πόλεις στην Ελλάδα. Αυτό που χαρακτηρίζει τη δουλειά της είναι ο τρόπος που προσεγγίζει τόσο το φυσικό όσο και το αστικό τοπίο. Όπως αναφέρει η ίδια, επηρεάζεται από την πολυπλοκότητα και αντιφατικότητα του αστικού χώρου που τον προσεγγίζει μέσα από την απεικόνισή του με έργα ζωγραφικής, μικτής τεχνικής και ψηφιακά.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

Η Μαρία Κανελλοπούλου γεννήθηκε και ζει στην Πάτρα. Διατηρεί Εργαστήριο Κεραμικής από το 2007 έως και σήμερα. Ξεκίνησε μαθήματα Κεραμικής το 2004 με δάσκαλο τον Μένανδρο Παπαδόπουλο στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πάτρας και Ιστορία Τέχνης με δάσκαλο τον Ανδρέα Ιωαννίδη. Έκτοτε παρακολούθησε μαθήματα και σεμινάρια Κεραμικής - Γλυπτικής με τους Θεοδώρα Χωραφά, Νίκο Σκληβενίτη, Βούλγα Γουνελα, Στέλιο Σαρρο, Helen Mudie Ιωαννίδου και Miguel Molet. Έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές εκθέσεις. Ασχολείται επαγγελματικά από το 2006. Συνδυάζοντας την κεραμική τέχνη με την εκπαίδευση, συνεργάστηκε με το Πανεπιστήμιο Πατρών από το 2011 έως το 2014. Και από το 2014 έως σήμερα παραδίδει μαθήματα κεραμικής σε ενήλικες και παιδιά στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πάτρας.

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Πάτρα. Από μικρός είχε μια ιδιαίτερη σχέση με τη ζωγραφική και γενικώς ήθελε να ασχοληθεί με την τέχνη, οπότε ξεκίνησε σπουδές στο εργαστήριο του Νίκου Νικόλαου. Από εκεί και με τις γνώσεις που αποκόμισε, συνέχισε τις σπουδές του στη Σχολή Καλών Τεχνών στην Φλώρινα, όπου μπόρεσε να ανοίξει τους ορίζοντές του σε νέες εικαστικές εμπειρίες, με την πολυπηλοκότητα και το εύρος των τεχνών. Συμμετείχε σε δράσεις και εκθέσεις που οργανώθηκαν από την σχολή αλλά και από σωματεία του, όπως η δράση στη Θεσσαλονίκη με τον Χρηστό Βλαβέρα ή η ομαδική εικαστική παρέμβαση από τις Σχολές της Καλών Τεχνών Φλώρινας και Θεσσαλονίκης, στην πόλη της Καστοριάς. Ως τελειόφοιτος πλέον βγαίνει στον κόσμο της τέχνης για να εξερευνησει αυτά που έχει να του προσφέρει.

ΚΑΡΑΤΖΑ ANNA

Γεννήθηκε στην Πάτρα. Το 2005 αποφοίτησε από την ΑΣΚΤ Αθηνών με καθηγητή τον Γιάννη Ψυχοπαίδη. Σπούδασε Λιθογραφία και μεταξοτυπία στο πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης με την Υποτροφία Erasmus το 2002-03. Το 2011 τελείωσε το Μεταπτυχιακό Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ της Αθήνας. Το 2009 εκπροσώπησε την Ελλάδα στη 14η Μπιενάλε Νέων Ευρώπης και Μεσογείου, στα Σκόπια. Έχει πραγματοποιήσει μέχρι τώρα τέσσερις (4) ατομικές εκθέσεις σε Πάτρα κι Αθήνα κι από το 2001 ως σήμερα έχει λάβει μέρος σε περίπου πενήντα (50) ομαδικές στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό (Ρόττερταμ, Κύπρο, Σκόπια). Δούληψε αρκετά χρόνια στο Καρναβαλικό Εργαστήριο του Δήμου της Πάτρας ως γλύπτρια. Από το 2011 εργάζεται σταθερά ως αναπληρώτρια καθηγήτρια στη Δημόσια Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Παράλληλα, έχει διδάξει Σχέδιο, Χρώμα και συναφή με την Αισθητική αντικείμενα στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και σε δημόσια ΙΕΚ σε Αθήνα, Ζάκυνθο και Πάτρα. Από το 2018, επίσης, συνεργάζεται με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου Πατρέων ως καθηγήτρια στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου και ως μέλος της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της Δημοτικής Πινακοθήκης. Έργα της έχουν εκτεθεί μεταξύ άλλων στο Βυζαντινό Μουσείο, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Δημοτική Πινακοθήκη Πάτρας, Μουσείο Μπενάκη, Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Σκοπίων.

ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΑ ΤΟΤΑ

Γεννήθηκε στην Πάτρα. Φοίτησε στην σχολή Σχεδιαστών (ΙΕΚ Πάτρας), και μαθήτευσε στις Γραφικές Τέχνες (ΕΠΑΛ Πάτρας). Παρακολούθησε επίσης μαθήματα κεραμικής στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πατρέων.

Δίδαξε κεραμική στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Ρίου (2007-2011), και από το 2014 διδάσκει κεραμική στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πατρέων. Έχει πραγματοποιήσει ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας, όπως στην Αθήνα, τη Λαμία και τον Βόλο καθώς και στην Πανελλήνια Έκθεση Κεραμικής Αμαρουσίου. Από το 2005 έως το 2013 διατηρούσε εργαστήριο κεραμικής στην Πάτρα.

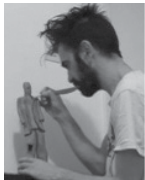
ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

Γεννήθηκε το 1998 στη Πάτρα. Στις 14 Ιουλίου αποφοίτησε από τη Σχολή Καλών Τεχνών - Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου της Δυτικής Μακεδονίας. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής της ολοκλήρωσε την παρακολούθηση τριών εξαμήνων εμβάθυνσης στο μάθημα της Αγιογραφίας. Από τον Νοέμβριο του 2021 έως και τον Ιούνιο του 2022 εργάστηκε στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πατρέων (ΔΕΠΑΠ) ως καθηγήτρια ζωγραφικής. Το 2019 συμμετείχε στη διεθνή έκθεση «Ill Art Encounters in House of King Peter I», η οποία πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο «House of King Peter I» του Βελιγραδίου της Σερβίας. Το 2022 συμμετείχε στην έκθεση του φεστιβάλ «Paint The Lyric» που πραγματοποιήθηκε στο Βαθύ της Ιθάκης.

ΚΟΥΝΑΒΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

Γεννημένη στην Πάτρα, με πρώτες σπουδές στην Κλασική Φιλολογία και στη συνέχεια στη ζωγραφική, εργάστηκε για πολλά χρόνια ως φιλόλογος σε σχολεία της πόλης μας. Η ζωγραφική αποτελούσε πάντα τρόπο έκφρασης για όλα όσα δεν μπορούσε να πει ή να γράψει. Τα χρώματα και οι ιδέες αναμειγνύονται στα έργα της για να καταφέρει να επικοινωνήσει με τον θεατή. Κάθε δημιουργημά της έχει και ένα έντονο πολιτικό μήνυμα. Τα έργα με τα οποία έχει συμμετάσχει σε μεγάλο αριθμό εκθέσεων στοχεύουν στη διαμόρφωση ενός επικοινωνιακού πλαισίου με τον θεατή, τέτοιου που δεν τον αφήνει να επαναπαυτεί.

ΜΕΘΕΝΙΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Αγγειοπλάστης - Γλύπτης. Γεννημένος στην Πάτρα, μπήκε στον χώρο της κεραμικής και αγγειοπλαστικής τέχνης στη Σίφνο και συνέχισε με το δικό του εργαστήριο στη γενέτειρά του. Εργάζεται στο Εικαστικό Εργαστήρι του Δήμου Πατρέων, διδάσκοντας την κεραμική τέχνη σε μαθητές Δημοτικού, καθώς και σε εγκληίστους στο Κατάστημα Κράτησης Πάτρας στις Φυλακές Αγίου Στεφάνου. Έχει συμμετάσχει σε εκθέσεις στην Ιθάκη, την Αθήνα και την Πάτρα στο Αρχαιολογικό Μουσείο και την Πινακοθήκη της πόλης. Έργο του κοσμεί και το πολεμικό καταφύγιο της Πάτρας.

ΜΕΣΙΣΚΛΗΣ ΗΛΙΑΣ

Γεννήθηκε στην Πάτρα. Σπούδασε Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και εργάστηκε ως Εκπαιδευτικός σε σχολεία της πόλης μας. Η ενασχόληση με τις τέχνες ξεκίνησε από τα φοιτητικά του χρόνια. Έτσι, ως φοιτητής μαθητεύει παράλληλα και στη ζωγραφική. Η επικοινωνία του με το κοινό αρχίζει την περίοδο των φοιτητικών του χρόνων με την έκθεση από χαλκογραφίες στην Αθήνα και μετά στην Πάτρα. Παράλληλα ασχολείται με τη μουσική ως μέλος ροκ συγκροτήματος. Ζει στην Πάτρα, διδάσκει και ζωγραφίζει. Έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εκθέσεις σε Πάτρα, Αθήνα και Ιθάκη, ενώ η τελευταία του ατομική έκθεση έγινε στην γκαλερί Παλίσσανδρος το 2015 στην Πάτρα.

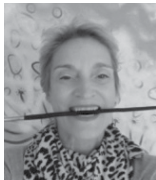
ΜΟΡΦΗ ΔΩΡΑ

Γεννήθηκε και κατοικεί στην Πάτρα. Παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικής με τους Στάθη Ανδρουτσάκη, Μιχάλη Αντωνέλλο και Έλλη Μπαρμπαγιάννη. Το 2007 ξεκίνησε μαθήματα κεραμικής με δασκάλους τους Μένανδρο Παπαδόπουλο και Ηλία Χριστόπουλο. Παρακολούθησε σεμινάρια με τη Βούλα Γουνελά, Curtis Benzle, Ηλία Χριστόπουλο, Νίκο Σκλαβενίτη, Θεοδώρα Χωραφά, Velimir Vukicevic, Rafa Perez, Μάρω Κερασιώτη. Έχει λάβει μέρος σε τριάντα ομαδικές εκθέσεις με σημαντικότερες στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας το 2014, στην 4^η Διεθνή Ομαδική Έκθεση Κεραμικής στο Αρχαιολογικό Μουσείο Δελφών και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ολυμπίας το 2021. Το 2019 πήρε το τρίτο βραβείο στην 57^η Πανελλήνια Έκθεση Καλλιτεχνικής Κεραμικής στην Αθήνα. Έργο της βρίσκεται στη μόνιμη έκθεση στο καταφύγιο του Δήμου Πατρέων. Το 2021 έκανε την πρώτη της ατομική έκθεση. Το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος αγόρασε έργο της για λογαριασμό του ΥΠΠΟΑ. Από το 2015 διδάσκει κεραμική στο Εικαστικό Εργαστήρι του Δήμου Πατρέων. Είναι μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος.

ΜΠΕΡΛΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

Γεννήθηκε το 1970 στην Πάτρα. Λίγο αργότερα μετακόμισε στην Αθήνα όπου πέρασε τα μαθητικά του χρόνια. Από μικρή ηλικία ασχολήθηκε με τη ζωγραφική και φοίτησε σε διάφορα εργαστήρια ελευθέρων σπουδών (Στέφου, Δρόσου) και στην «εικονουργία» με δάσκαλο τον Γιώργο Κόρδη.

ΑΝΤΟΝΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα και ζει μεταξύ Πάτρας και Κεφαλονιάς. Ήταν μαθήτρια του Σπύρου Σώκαρη και του Βρασίδα Βλαχόπουλου. Στη συνέχεια έκανε σπουδές στο “Weybridge Technical College” στο Σχέδιο, την Ιστορία της Τέχνης και την Αγγλική λογοτεχνία. Έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εκθέσεις ζωγραφικής (Αθήνα, Πάτρα, Κεφαλονιά, Κορώνη και αλλού). Παράλληλα, έχει εκθέσει ατομικά στην Αγγλικανική Εκκλησία, στη Φιλαρμονική Εταιρία Ωδείο Πατρών, σε χώρους Τέχνης όπως το “Πολύεδρο” και τη μουσική σκηνή “Θρεττανελό”.

ΡΑΦΑΗΛΙΔΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ

Είναι μαθήτρια στην Β' Λυκείου. Έχει από μικρή ηλικία δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την έκφραση μέσα από τη ζωγραφική. Ζωγραφίζει κυρίως με λάδια και με μολύβι. Έχει παρακολουθήσει μαθήματα στο εργαστήριο «Ονείρου Δράσεις» και συνεχίζει με μαθήματα ελεύθερου και γραμμικού σχεδίου.

ΣΑΪΤΗ ΧΑΡΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Ζει και εργάζεται στη Λευκάδα. Είναι αριστούχος τελειόφοιτος της Σχολής Καλών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και είναι κάτοχος MSc Διδακτικής της Τέχνης του University of Nicosia. Έχει φοιτήσει στη σχολή Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου. Ολοκλήρωσε τις σπουδές της στο Τμήμα Επιμόρφωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, πάνω στο Marketing Πολιτιστικού Τουρισμού και τις Διεπιστημονικές Πρακτικές Σύγκλησις στην Ειδική Αγωγή. Διδάχθηκε την παραδοσιακή τεχνική της Βυζαντινής Αγιογραφίας στο εργαστήριο του Μουσείου Μπενάκη.

Έχει διδάξει εικαστικά και ιστορία της τέχνης σε όλες τις βαθμίδες της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Παρουσίασε το εικαστικό της έργο σε πολλές ομαδικές και ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Έργα της βρίσκονται σε ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές. Επίσης, έχει επιμεληθεί σημαντικές εκθέσεις και έχει εκπονήσει εκπαιδευτικά προγράμματα σε δημόσιες πινακοθήκες, μουσεία και συλλογές. Δημοσίευσε πλήθος άρθρων και έλαβε διάκριση από την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών για το ποιητικό της έργο. Από τις εκδόσεις Fagotto κυκλοφορεί το βιβλίο της "Μικρές Αλήθειες". Είναι Αντιπρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας.

ΣΤΑΜΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Γεννήθηκε και κατοικεί στην Πάτρα. Είναι απόφοιτος του τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών τα Τέχνης της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και μεταπτυχιακή φοιτήτρια του τμήματος Γραφικών Τεχνών και Πολυμέσων του Ανοικτού Πανεπιστημίου Πατρών.

Η ενασχόλησή της με τη ζωγραφική ξεκίνησε από νεαρή ηλικία, με συμμετοχές σε ομαδικές εκθέσεις νεαρών καλλιτεχνών. Από το 2005 διδάσκει εικαστικά στις δομές των ΚΔΑΠ σε διάφορους Δήμους και από το 2014 διδάσκει στο Εικαστικό Εργαστήρι του Δήμου Πατρέων. Έχει συμμετάσχει σε αρκετές ομαδικές εκθέσεις και το 2015 πραγματοποίησε ατομική έκθεση στην αίθουσα τέχνης Παλίσσανδρος. Έχει δραστηριοποιηθεί σε κοινωνικά project εικαστικών δράσεων (τοιχογραφίες στα Α ΚΑΠΗ και στις φυλακές Αγίου Στεφάνου) και από κοινού με άλλους εικαστικούς έχει παρουσιάσει εικαστικό δρώμενο σε συνέδρια (Ογκολογικής Νοσηλευτικής και Καρδιολογίας) και έχει επιμορφώσει εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΡΟΥΛΑ

Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1970. Σπούδασε στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πατρών και κατέχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στις Σπουδές στην Εκπαίδευση της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Η ενασχόλησή της με τη ζωγραφική ξεκίνησε από νεαρή ηλικία. Με την πάροδο του χρόνου παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικής κοντά σε καταξιωμένους ζωγράφους της πόλης (Πολύμνια, Μπαλιτόπουλο), αλλά και στο Εικαστικό Εργαστήρι του Δήμου Πατρέων.

Δηλώνει ερασιτέχνης στη ζωγραφική, αλλά θέλει συνεχώς να πειραματίζεται και να μαθαίνει (τελευταία παρακολουθεί μαθήματα στη σχολή του Ν.Τσιρώνη), όπως τα μικρά παιδιά του 45^{ου} Δημοτικού Σχολείου Πάτρας, που διδάσκει.

Έχει λάβει μέρος σε ομαδικές εκθέσεις Ζωγραφικής στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης και στην 6^η Εαρινή Παμπραϊκή Έκθεση Τέχνης υπό την αιγίδα του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Πατρέων.

ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Εικαστικός καλλιτέχνης και ποιητής (Πάτρα, 1983) που ζει και εργάζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα. Υποψήφιος Διδάκτωρ στις Καλές Τέχνες (Ph.D Fine Art) στο Winchester School of Art, University of Southampton. Η διδακτορική του έρευνα, βασιζόμενη στην εικαστική πρακτική (practice-based), αφορά στην καταγραφή και χαρτογράφηση του αστικού χώρου της Αθήνας στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, μέσα από καινοτόμες προσεγγίσεις: τρισδιάστατη (3D) σάρωση-εκτύπωση, χαρακτική, εγκαταστάσεις, αναλογικές και ψηφιακές μεθόδους. Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου, Master in Fine Art (Fine Art Media) από την Slade School of Fine Art (UCL), Λονδίνο (2016). Πτυχία και Μάστερ Χαρακτικής (2011) και Ζωγραφικής (2007) από την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Πρόσφατες διεθνείς συμμετοχές του στην 7η Διεθνή Μπιενάλε Χαρακτικής του Guanlan στην Κίνα (2019) και στην 2η Μπιενάλε Κύπρου, Μπιενάλε Λάρνακας 2021. Το 2016 βραβεύθηκε με το Βραβείο Χαρακτικής υψηλού κύρους The Anthony Dawson Print Prize 2015/2016 για αριστεία στο Printmaking, από την Slade Award Committee. Η δουλειά του έχει παρουσιαστεί στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό σε έξι ατομικές εκθέσεις και σαράντα περίπου ομαδικές. Η εκπαιδευτική/επαγγελματική του εμπειρία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (εικαστικές τέχνες), στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, ξεκινά το 2008 και εκτείνεται έως σήμερα. Πρώτη έκδοση ποιητικής συλλογής ο «Αφέντης του 'τόσο δα'», από την «Άνεμος» εκδοτική, 2011.

ΦΥΣΚΙΛΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Γεννήθηκε το 1979 στην Τρίπολη Αρκαδίας και μεγάλωσε στην Πάτρα. Παράλληλα με τις πανεπιστημιακές του σπουδές στην Ψυχολογία καταγίνηκε και με τη σπουδή της ζωγραφικής στη σχολή ελευθέρων σπουδών «Ζωγραφείον» με δάσκαλο το Δημήτρη Χατζηποστόλου. Συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις.

Η παρούσα έκδοση τυπώθηκε σε 1.000 αντίτυπα, από το Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Πατρών στο πλαίσιο του Πολιτιστικού και Αειφορικού Τουρισμού.

Ευχαριστούμε θερμά τους δημιουργούς που συνέβαλαν σε αυτή την προσπάθεια και ιδιαίτερα τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών, καθηγητή Χρήστο Μπούρα, για την πολύπλευρη στήριξη στη δράση Οδίτης.

